

C151 – ECO16

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2005-2006

16 februari 2006

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, WERK EN SOCIALE ECONOMIE

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, over de problemen in de sector van de sociale werkplaatsen

1

Voorzitter: mevrouw Trees Merckx-Van Goey

Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, over de problemen in de sector van de sociale werkplaatsen

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Mevrouw de minister, mevrouw de voorzitter, collega's, ik las in de krant dat op dinsdag 10 januari 2006 voor het eerst gestaakt werd in de sector van de sociale werkplaatsen. De discussie gaat over de hoogte van de eindejaarspremie die toegekend moet worden krachtens het VIA-akkoord 2006-2010. Ondanks het feit dat de Vlaamse Regering 2,3 miljoen euro ter beschikking stelt, zijn de onderhandelingen tussen de vakbonden en de werkgeverskoepel SST vorige maand afgesprongen.

Ik citeer de relevante bepaling uit het Vlaams Akkoord voor de Social Profit van 6 juni 2005. 'Voor de verhoging van de eindejaarspremie is een bedrag uitgetrokken van 61,8 miljoen euro. Dit bedrag zal als volgt worden verdeeld: de som nodig voor een eindejaarspremie gelijk aan 75 percent van een maandwedge, voor de 2.182 doelgroepwerknemers van de sociale werkplaatsen; de kost daarvan bedraagt 2,3 miljoen euro.'

Voor u was het feit dat de werknemers van de sociale werkplaatsen tegen 2010 ook een gewaarborgd recht kregen op een eindejaarspremie van 75 percent van hun maandwedge juist een van de belangrijkste positieve punten van het nieuwe VIA-akkoord. Wel was nog vereist dat de sociale partners deze afspraak zouden bekrachtigen in een CAO. Volgens het akkoord moest dat voor 1 november 2005 gebeuren, en dit binnen de budgettaire perken van het akkoord. Daar is het misgelopen. Juist deze cruciale bepaling geeft nu aanleiding tot een sociaal conflict. Er is namelijk discussie over de juiste interpretatie ervan. De werkgevers stellen dat zij volgens deze tekst slechts gehouden zijn tot het uitkeren van een eindejaarspremie van exact 75 percent van een maandwedge. De vakbonden betwisten dit. Zij stellen dat het akkoord en het daarvoor voorziene budget impliceert dat

aan elke betrokken werknemer een forfaitaire som betaald moet worden gelijk aan 75 percent van de maandwedge, en dit ongeacht of er aan die werknemer reeds een eindejaarspremie werd uitbetaald of niet. Volgens hen moet dat forfaitaire bedrag in die gevallen waar er reeds een eindejaarspremie werd uitbetaald aan de bestaande premie worden toegevoegd en dit minimaal tot 100 percent van de maandwedge.

Het is inderdaad juist dat sommige sociale werkplaatsen reeds een eindejaarspremie uitkeren. Dat heeft tot gevolg dat het beschikbare budget van 2,3 miljoen euro niet volledig vereist is om voor elke werknemer de eindejaarspremie op te trekken tot 75 percent van zijn of haar maandwedge. Er is dus volgens de werkgevers nog een deel van het voorziene budget beschikbaar. Hoewel dit bedrag op basis van het Vlaams Akkoord voor de Social Profit hier niet voor bestemd lijkt, willen de werkgevers, volgens bepaalde bronnen, dit resterende bedrag eerder investeren in extra jobs. In De Standaard was er sprake van 200 tot 300 extra jobs.

De vakbonden vinden echter dat het volledige bedrag van 2,3 miljoen euro gebruikt moet worden voor de verhoging van de eindejaarspremie, desnoods boven die 75 percent tot maximum 100 percent. Wat er dan nog overblijft, moet worden gebruikt om de koopkracht van de werknemers te verbeteren of om voor meer tewerkstelling te zorgen.

Het VIA-akkoord van 8 mei 2005 is een akkoord tussen werkgevers en werknemers, maar ook de Vlaamse Regering was een onderhandelingspartij. Als betrokken partij, maar tevens als financier van dit akkoord, lijkt het evident dat de Vlaamse Regering in dit sociaal conflict optreedt. De regering moet duidelijk bepalen wat volgens haar de juiste interpretatie is van het akkoord dat ze mee heeft onderhandeld, en eveneens wat de toegestane besteding is van de door haar beschikbaar gestelde middelen.

Wat is het standpunt van de Vlaamse Regering, zowel met betrekking tot de interpretatie van de tekst, als de toegelaten besteding van het geplande budget? Was het op het ogenblik van de onderhandelingen en de redactie van de tekst van het akkoord niet bekend

dat er bij sommige sociale werkplaatsen reeds eindejaarspremies betaald werden? Welke initiatieven gaat u nemen om dit conflict te helpen oplossen?

De voorzitter: Minister Van Brempt heeft het woord.

Minister Kathleen Van Brempt: Mevrouw Stevens, ik wil vooraf melden dat de VIA-onderhandelingen in eerste instantie een onderhandeling zijn tussen drie partijen, met name de werkgevers, de werknemers en de overheid. Ze kwamen tot een globaal akkoord over de verschillende social-profitsectoren heen. Tijdens deze onderhandelingen wordt het algemene kader bepaald waarbinnen de sociale partners uit de verschillende deelsectoren dan in een tweede fase kunnen onderhandelen over de concretisering binnen de eigen sector en binnen het afgesproken kader. Die tweede fase is nu aan de gang. De bevoegde minister is in eerste instantie geen betrokken partij bij deze onderhandelingen, zolang binnen het afgesproken kader wordt onderhandeld.

Met betrekking tot de eindejaarspremie voor de doelgroepwerknemers in de sociale werkplaatsen staat in het VIA-akkoord dat de doelgroepwerknemers in 2010 75 percent van een volledige eindejaarspremie moeten krijgen. Hiervoor is een budget ingeschreven van 2,3 miljoen euro. De concretisering van dit kaderakkoord is momenteel punt van onderhandeling in het paritair comité van de sociale werkplaatsen.

Het is voor mij uiterst belangrijk dat afspraken worden nagekomen. De werknemers van de sociale werkplaatsen krijgen tegen 2010 een gewaarborgd recht op een eindejaarspremie van 75 percent. Dit uitgangspunt wordt ook niet betwist, noch door de werkgevers, noch door de werknemers.

Het overleg, dat begin januari volledig vastzat, is opnieuw gestart, wat zeker al positief is. De standpunten lijken ook naar elkaar toe te groeien, wat de kans op een oplossing weer groter maakt.

Het verheugt mij trouwens dat beide partijen willen investeren in extra tewerkstelling. Dat hoeft geen tegenstelling te zijn. Dat kan perfect binnen het kaderakkoord. Beide partijen wensen de middelen dus verantwoord te besteden voor de doelgroep. Hierover bestaat geen discussie.

Ik vind het een moeilijke keuze en steek dat niet onder stoelen of banken. Het gaat over een hogere

premie voor de doelgroep aan 75 of 100 percent van hun maandwedde. We weten allemaal dat die maandwedde allesbehalve exuberant is. De lonen zijn laag in de sector. Het verschil tussen 75 en 100 percent is dan ook de moeite waard. Tegelijkertijd is ook het creëren van extra werkgelegenheid heel belangrijk.

Ik heb net nog benadrukt in het debat over de doorstroming van de beschutte en sociale werkplaatsen dat de extra middelen van het meerbanenplan naar jobs moeten gaan. We moeten extra werkgelegenheid creëren in de sector, want nog heel veel mensen vinden geen job.

Ik kan niet zeggen waar mijn prioriteit ligt: bij de verhoging van de premie naar 100 percent of bij de verhoging van de werkgelegenheid. Daarmee zou ik de onderhandelingen hypothekeren. Dat wil ik niet. Ik heb goede indicaties dat de onderhandelingen goed en vlot verlopen. Zoals dat vaak is met onderhandelingen zal het resultaat wellicht een beetje van de twee in zich dragen. Ik ben in elk geval optimistisch gestemd.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Ik dank u voor uw duidelijke antwoord, mevrouw de minister. Ik vind het echt belangrijk dat alles wat afgesproken is, wordt uitgevoerd. Ik vind het moeilijk dat de werkgevers meer werkgelegenheid willen. Dat is ook belangrijk, maar ze moeten zich houden aan de afspraken. Als u tevreden bent met een compromis tussen beide partijen, ben ik daar ook tevreden mee. Er moet ook aandacht gaan naar de werknemers van sociale werkplaatsen. Hun loon ligt echt heel laag. We discussiëren dan eigenlijk over peanuts. Ik ben blij dat er op termijn vorderingen zijn en dat de werkomstandigheden en de lonen van deze zwakke groep verbeteren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
